

Leksykon VAT

Praktyka | Teoria | Orzecznictwo

Redakcja naukowa

Ewa
Sokołowska-Strug

Leksykon

VAT

Praktyka | Teoria | Orzecznictwo

AUTORZY

Paweł Barnik:

Deklaracje, Eksport towarów, Faktura VAT, Kasy rejestrujące,
Obowiązek podatkowy, Rabaty, Reklamacje,
Zwrot podatku VAT oraz podatku od wartości dodanej

Małgorzata Breda:

Budowlane usługi, Import usług, Miejsce świadczenia usług,
Stawka VAT, Zaliczka/Zadatek

Ewa Dudała:

Podatnik, Rejestracja podatników (współautorstwo), Rolnik

Karolina Gierszewska:

Barter, Darowizna, Depozyt, Dotacje, Ewidencje, Kaucja,
Miejsce świadczenia dostawy, Numer VAT UE (współautorstwo),
Odliczenie częściowe VAT, Odliczenie podatku naliczonego (współautorstwo),
Sankcje, Transakcje łańcuchowe, WDT, ZFŚS,

Piotr Izdebski:

Import towarów, Leasing, Nieruchomości,
Rejestracja podatników (współautorstwo), Zwrot podatku

Paulina Kucharska-Kubiś:

Dostawa towarów, Działalność gospodarcza, Klasyfikacje statystyczne,
Kurs waluty, Szczególna procedura VAT – marża, Podatek

Paweł Łabno:

Aport, Paliwo, Magazyn konsygnacyjny, Samochody, WNT

Edyta Łukowska:

Komis, Tax free, Towar, Ulga na złe długi

Małgorzata Marcyniuk:

Numer VAT UE (współautorstwo), Przedstawiciel podatkowy

Piotr Paszek:

Likwidacja działalności, Nowy środek transportu, Turystyka (współautorstwo)

Aleksandra Pluta:

Kasowa metoda rozliczeń, Mały podatnik, Opakowania zwrotne, Premia pieniężna,
Sprzedaż wysyłkowa, Usługi elektroniczne, Wierzytelności,
Zawieszenie działalności, Zwolnienia przedmiotowe od podatku

Anna Resiak:

Informacje podsumowujące, Obrót, Podstawa opodatkowania,
Reprezentacja i reklama, Transport i spedycja, Turystyka (współautorstwo),
Użytkowanie wieczyste, Zwolnienia podmiotowe od podatku

Kinga Tentszert:

Czynności niepodlegające opodatkowaniu,
Odliczenie podatku naliczonego (współautorstwo), Świadczenie usług,
Procedura uproszczona WTT

Leksykon VAT

Praktyka | Teoria | Orzecznictwo

Redakcja naukowa

Ewa
Sokołowska-Strug

ECDDP

Wydawnictwo C.H. Beck
Warszawa 2011

Leksykon VAT. Praktyka. Teoria. Orzecznictwo.

Stan prawny: kwiecień 2011

Redakcja: Zespół

Projekt okładki i stron tytułowych: GRAFOS

© Wydawnictwo C.H. Beck 2011

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: GRAFOS
Druk i oprawa: Totem, Inowrocław

ISBN 978-83-255-2172-1

ISBN e-book 978-83-255-2617-7

Spis treści

Wykaz skrótów	XXXV
Wstęp	XXXIX
Aport	1
I. Pojęcie aportu	1
II. Aport na gruncie VAT	1
1. Aport przedsiębiorstwa bądź zorganizowanej części przedsiębiorstwa	2
III. Rozliczanie aportu	3
1. Miejsce świadczenia/opodatkowania	3
1.1. Aport towarów	3
1.2. Aport usług	5
1.3. Aport a WNT, import towarów oraz dostawa, dla której podatnikiem jest nabywca	5
1.4. Aport a import usług	6
2. Podstawa opodatkowania	7
3. Moment powstania obowiązku podatkowego	8
4. Dokumentowanie	9
IV. Stawka VAT	9
V. Aport a prawo do odliczenia podatku naliczonego	11
VI. Aport a konieczność korekty podatku naliczonego	11
1. Aport jako czynność podlegająca zwolnieniu od VAT	11
2. Aport jako czynność opodatkowana VAT	12
Barter	15
I. Barter	15
II. Wymiana towarowa z dopłatą do ceny	18
III. Czy w barterze istnieją zaliczki	19
IV. Darowizna a barter	21
1. Nieodpłatne prezenty i usługi	21
2. Nieodpłatne wydanie w celu nabycia usługi reklamowej	24
Budowlane usługi	27
I. Definicja, klasyfikacja PKWiU, klasyfikacja PKOB	27
1. Definicje	27
2. Klasyfikacje	28
II. Stawka VAT w usługach budowlanych	34
III. Obiekty budownictwa mieszkaniowego	35
IV. Infrastruktura towarzysząca	38
V. Usługi remontowe	39
1. Remont lokalu użytkowego w budynku mieszkalnym	39
2. Remont części wspólnych budynku, w którym są zarówno lokale mieszkalne, jak i użytkowe	40

VI. Obowiązek podatkowy w usługach budowlanych	41
VII. Prawidłowy moment wystawienia faktury	43
VIII. Przedwczesne wykazanie obowiązku podatkowego	44
IX. Rola protokołów zdawczo-odbiorczych	45
X. Dostawa czy usługa – sprzedaż okien/drzwi/schodów/balustrad wraz z ich montażem	46
XI. Usługi remontowe w garażach, miejscach postojowych, komórkach lokatorskich itp. – stawka VAT	49
XII. Czy usługi elektryczne/szklarskie mogą być usługami budowlanymi?	51
XIII. Roboty konserwacyjne	51
XIV. Miejsce świadczenia robót budowlanych	53
Czynności niepodlegające opodatkowaniu	55
I. Wstęp	55
II. Czynności niepodlegające opodatkowaniu	57
1. Czynności niepodlegające opodatkowaniu na mocy wyraźnego wyłączenia ustawowego	57
1.1. Zbycie przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa . .	57
1.2. Czynności nielegalne a VAT	63
2. Czynności niepodlegające opodatkowaniu z uwagi na niespełnienie definicji opodatkowanej dostawy towarów czy też odpłatnego świadczenia usług	67
2.1. Kary umowne	68
2.2. Odszkodowanie	69
2.3. Zdarzenia gospodarcze, w których nie występuje usługobiorca	73
2.4. Kradzież towaru	74
2.5. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia	76
2.6. Bony towarowe	77
2.7. Emisja obligacji	79
2.8. Niedobory i ubytki a VAT	79
2.9. Czynności wykonywane poza terytorium Polski	80
2.10. Nieodpłatne przekazanie prezentów i towarów na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą	82
2.10.1. Stan prawny do 31.3.2011 r.	82
2.10.2. Stan prawny od 1.4.2011 r.	82
2.11. Nieodpłatne świadczenie usług na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą	82
2.12. Drukowane materiały reklamowe, próbki, prezenty o małej wartości . .	84
3. Czynności, które są wykonywane przez podmiot niedziałający w charakterze podatnika VAT	85
3.1. Sprzedaż własnych wierzytelności	85
3.2. Udziały i akcje	87
3.3. Sprzedaż gruntów	88
3.4. Udzielenie pożyczki	90
Darowizna	91
I. Pojęcie i cechy darowizny	91
II. Darowizna w świetle przepisów Dyrektywy VAT	91
III. Darowizna w świetle przepisów VATU – zagadnienia podstawowe	94
1. Darowizna towaru	94
2. Darowizna usługi	97
IV. W jaki sposób udokumentować darowiznę na gruncie VAT	100
V. Podstawa opodatkowania i stawka podatku przy darowiznie	101
1. Podstawa opodatkowania	101
2. Stawka	103
VI. Obowiązek podatkowy w darowiznie towarów/usług	104
VII. Nieodpłatne nabycie usługi – skutki dla obdarowanego	105

VIII. Opodatkowanie poszczególnych przedmiotów darowizn	106
1. Darowizna pieniężna	106
2. Darowizna bonów towarowych	107
3. Darowizna drobnych prezentów i drukowanych materiałów reklamowych/informacyjnych	108
4. Darowizna przedsiębiorstwa/zorganizowanej części przedsiębiorstwa	111
5. Darowizna żywności	113
IX. Porównanie darowizny i czynności podobnych	115
1. Darowizna a sponsoring	115
2. Darowizna z podziękowaniami dla finansującego	116
3. Darowizna a barter	118
X. Darowizna od kontrahenta z UE	119
XI. Darowizna w ramach importu towarów a podatek należny i naliczony	120
Deklaracje VAT	123
I. Deklaracje	123
II. Deklaracje podatkowe	124
1. Deklaracje VAT	124
1.1. Wzory deklaracji	124
1.2. Obowiązek składania deklaracji	125
1.3. Konsekwencje niezłożenia deklaracji i podania nieprawidłowych danych	127
2. Rodzaje deklaracji	128
2.1. Deklaracja miesięczna (VAT-7)	128
2.2. Deklaracje kwartalne (VAT-7K oraz VAT-7D)	134
2.3. Deklaracja VAT-8	138
2.4. Deklaracja VAT-9M	139
2.5. Deklaracja VAT-10	141
2.6. Deklaracja VAT-11	142
2.7. Deklaracja VAT-12	143
3. Przypadki szczególne	144
3.1. Deklaracje „zerowe”	144
3.2. Właściwość miejscowa organu podatkowego	146
3.3. Liczenie terminu na złożenie deklaracji podatkowej	151
3.4. Deklaracje składane w formie elektronicznej	152
3.5. Składanie e-deklaracji, gdy zawiadomienia dokonano w stanie prawnym obowiązującym do 7.4.2009 r.	155
3.6. Zasada samoobliczenia podatku w deklaracji VAT	156
3.7. Podpisywanie deklaracji	157
3.8. Korekta deklaracji	159
3.8.1. Odsetki związane z korektą	160
3.8.2. Korekta dokonana przez organ podatkowy; decyzja podatkowa	161
3.8.3. Uzasadnienie złożenia korekty deklaracji	162
3.8.4. Korekta deklaracji a „czynny żal”	163
3.8.5. Zawieszenie prawa do korekty deklaracji	164
3.8.6. Korekta deklaracji złożona w trakcie czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego oraz po decyzji organu podatkowego	165
3.9. Skutki braku deklaracji	168
3.10. Odroczenie terminu do złożenia deklaracji	170
3.11. Deklaracja podatkowa a tytuł wykonawczy	171
Depozyt	173
I. Depozyt jako usługa	173
1. Depozyt prawidłowy (przechowanie)	173
2. Depozyt nieprawidłowy (pożyczka)	175
II. Pieniądze złożone w depozyt lub na rachunek powierniczy a zaliczka na poczet towaru/usługi	177

Dostawa towarów	181
I. Definicja towaru	181
II. Rola statystyki publicznej (symbole PKWiU)	185
III. Terytorialny zasięg dostawy	187
IV. Przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel	189
V. Odpłatna dostawa towaru jako czynność opodatkowana (sprzedaż)	191
VI. Kiedy nieodpłatna dostawa towarów zostaje zrównana z czynnościami odpłatnymi	195
VII. Wydanie próbek, drobnych prezentów oraz materiałów informacyjnych i reklamowych nie stanowi dostawy towarów	197
VIII. Częstotliwa dostawa towaru (dostawa ciągła)	197
IX. Kiedy leasing stanowi dostawę towarów	200
X. Czynności wykonywane w ramach komisji a dostawa towarów	203
XI. Spółdzielcze prawa do lokali – dostawą towarów	205
XII. Wieczyste użytkowanie gruntu	207
XIII. Dostawa gruntu/drogi w zamian za odszkodowanie	210
XIV. Przewłaszczenie na zabezpieczenie a VAT	212
Dotacje	215
I. Wstęp	215
II. Dotacja na działalność ogólną, wydatki inwestycyjne itp. (dotacje pośrednie)	216
III. Dotacje przedmiotowe	218
1. Stawka podatku odnosząca się do dotacji	221
2. Czy dotacja jest otrzymywana w kwocie netto czy brutto?	222
3. Dotacja – powstanie obowiązku podatkowego	222
IV. Dokumentowanie kwot dotacji	223
V. Odliczenie podatku naliczonego od zakupów sfinansowanych z dotacji	224
Działalność gospodarcza	229
I. Wstęp	229
II. Definicja działalności gospodarczej w świetle przepisów Dyrektywy i wyroków TSUE	230
III. Definicja działalności gospodarczej na gruncie polskich przepisów prawa	231
IV. Sprzedaż majątku prywatnego a działalność gospodarcza	235
V. Rejestracja działalności a opodatkowanie VAT	237
Eksport towarów	241
I. Wstęp	241
II. Eksport towarów	241
1. Pojęcie terytorium kraju oraz Unii Europejskiej	241
2. Definicja	242
3. Eksport bezpośredni i pośredni	247
4. Urząd celny wywozu oraz wyprowadzenia	251
III. Kwestia odpłatności a warunki dla zaistnienia eksportu towarów	252
1. Odpłatna dostawa	252
2. Czynność nieodpłatna	254
3. Nieodpłatne przekazanie materiałów reklamowych i promocyjnych a eksport	255
4. Wymiana towaru wadliwego na niewadliwy	256
5. Darowizna towaru na terytorium kraju trzeciego	257
IV. Obowiązek podatkowy	257
1. Sprzedaż na rzecz podmiotów gospodarczych	257
2. Zaliczka na poczet eksportu	258
3. Zaliczka a faktura VAT	260
V. Stawka VAT	263
1. Eksport bezpośredni	263
2. Eksport pośredni	264
3. Otrzymanie dokumentów po czasie – korekta podatku należnego	266
4. Zaliczka a prawo do zastosowania 0% stawki podatku	267
5. Brak dokumentów potwierdzających wywóz a wykazana zaliczka ze stawką 0%	268

VI. Podstawa opodatkowania	270
1. Czy koszty transportu powinny zostać wliczone do podstawy opodatkowania eksportu	270
2. Brak prawa do 0% („w stu” czy „od stu”)	271
3. Zwrot kosztów związanych z przygotowaniem produkcji a podstawa opodatkowania	272
VII. Usługi bezpośrednio związane z eksportem	274
Ewidencja VAT	277
I. Wstęp	277
II. Forma prowadzenia ewidencji	278
III. Ewidencja prowadzona przez podatników zwolnionych od podatku	279
IV. Ewidencja towarów nabytych z UE przez podmioty zwolnione z rozliczania WNT	283
V. Ewidencja podatników VAT czynnych	284
VI. Czy w rejestrze zakupu VAT należy ujmować zakupy, od których nie odlicza się podatku naliczonego	286
VII. Kasy rejestrujące	287
VIII. Ewidencje szczególne	288
IX. Sankcje za brak, nierzetelną lub wadliwą ewidencję VAT	293
Faktura VAT	301
I. Wstęp	301
II. Faktura VAT	301
1. Informacje ogólne	301
1.1. Obowiązek wystawienia faktury	301
1.2. Elementy obowiązkowe faktury VAT	305
1.2.1. Nabywca i sprzedawca w fakturze VAT	306
1.2.2. Nabywca na fakturze z tytułu świadczenia usług edukacyjnych ..	308
1.2.3. Numer kolejny faktury VAT oraz jej oznaczenie	309
1.2.4. Data wystawienia faktury oraz data sprzedaży	310
1.2.5. Pozostałe dane	310
1.2.6. Adnotacje w fakturze	312
1.2.7. Zaokrąglenia kwot w fakturze	312
1.2.8. VAT w fakturze	312
1.2.9. Podpis na fakturze	314
1.2.10. Pozostałe informacje w fakturze VAT – przypadki szczególne ..	314
1.3. Ceny urzędowe	315
1.4. Termin wystawienia faktury	316
1.4.1. Zasada ogólna	316
1.4.2. Zasada szczególna	317
1.5. Konsekwencje wadliwego i nierzetelnego wystawienia faktur VAT	318
2. Zasady szczególne	319
2.1. Dokumenty uznawane za fakturę	319
2.2. Duplikat faktury	320
2.3. Faktura zaliczkowa	322
2.3.1. Kiedy odliczyć VAT z faktury zaliczkowej	325
2.3.2. Faktura zaliczkowa, a prawo do odliczenia podatku gdy nie wykonano usługi	326
2.3.3. Faktura zaliczkowa oraz faktura rozliczeniowa	327
2.4. Anulowanie faktury	328
2.4.1. Kiedy można anulować fakturę wewnętrzną	329
2.5. Faktura korygująca	331
2.5.1. Kiedy ująć fakturę korygującą <i>in minus</i>	332
2.5.2. Kiedy ująć fakturę korygującą <i>in plus</i>	333
2.5.3. Zbiorcze faktury korygujące	336

2.6. Nota korygująca	337
2.6.1. Czy można skorygować symbol PKWiU notą korygującą (usługi stołówkowe i cateringowe)	339
2.7. Wystawienie faktury przed dostawą towaru lub wykonaniem usługi . . .	341
2.8. Faktura elektroniczna	342
2.8.1. Podpis elektroniczny	344
2.8.2. Wymiana informacji EDI	345
2.8.3. Inne metody zapewniające przesyłanie e-faktur	345
2.8.4. Akceptacja a prawo do wystawienia faktury w formie tradycyjnej	346
2.8.5. Przechowywanie	346
2.8.6. Duplikaty oraz faktury korygujące jako e-faktury	347
2.9. Obowiązek wystawienia – szczególne rodzaje faktur	348
2.9.1. Faktura wewnętrzna	348
2.9.1.1. Otrzymanie dotacji oraz zwrot dotacji – dokumentowanie	350
2.9.2. Faktura VAT NP	351
2.9.3. Faktura VAT marża	353
2.9.4. Faktura VAT-MP	354
2.9.5. Faktura VAT-RR.	355
2.9.6. Faktura VAT WE uproszczona	356
2.9.7. Faktury wystawiane przez nabywcę	357
Import towarów	359
I. Definicja importu towarów	359
1. Import towarów – szczególne przypadki	361
2. Import towarów a prawo celne	362
II. Podatnik z tytułu importu towarów	363
III. Import towarów przez Polskę	366
IV. Import towarów przez inne państwo członkowskie do Polski	370
V. Obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów	371
VI. Zaliczka w imporcie towarów	372
VII. Podstawa opodatkowania w imporcie towarów	372
VIII. Podatek należny w imporcie towarów	377
1. Podatek określony w zgłoszeniu celnym	377
2. Podatek wykazany w deklaracji VAT	378
3. Rozliczenie podatku w deklaracji importowej	381
4. Podatek określony w decyzji organu celnego	383
5. Podatek pobierany przez operatora publicznego z tytułu importu towarów doręczanych w formie przesyłek pocztowych	384
IX. Usługi związane z importem towarów	385
X. Podatek naliczony w imporcie towarów	387
1. Podstawa formalna oraz termin odliczenia podatku	387
2. Spółka cywilna jako podmiot uprawniony do odliczenia VAT związanego z importem towarów	388
3. Prawo do odliczenia podatku naliczonego, gdy towary zostały nabyte (spoza terytorium UE) w sposób nieodpłatny	388
4. Zaniżenie lub zawyżenie VAT z tytułu importu towarów a prawo do odliczenia podatku naliczonego	389
XI. Import towarów zwolniony z VAT	390
XII. Właściwość organów podatkowych w sprawach VAT związanego z importem towarów	392
Import usług	393
I. Warunki jakie należy spełnić, aby zaistniała konieczność rozliczenia transakcji jako importu usług	393
II. Podatnik z tytułu importu usług	394
III. Miejsce świadczenia (kraj opodatkowania) usług w transakcjach transgranicznych	396

Informacje podsumowujące	397
I. Wstęp	397
II. Obowiązek i termin składania – stan prawny obowiązujący do 31.12.2009 r.	397
III. Stan prawny obowiązujący od 1.1.2010 r.	399
1. Podmioty zobowiązane do składania informacji podsumowujących	399
2. Czynności jakie należy wykazywać w informacji podsumowującej	400
3. Usługi objęte obowiązkiem ujmowania w informacjach podsumowujących ...	401
4. Termin złożenia informacji podsumowującej	403
5. Informacje składane elektronicznie	406
6. Miejsce złożenia informacji podsumowującej	407
7. Elementy informacji podsumowującej	407
8. Wzór informacji VAT UE	408
IV. Korekta informacji podsumowującej	409
V. Odpowiedzialność karna skarbową za brak złożenia informacji podsumowującej ..	409
Kasowa metoda rozliczeń	411
I. Wstęp	411
II. Definicja małego podatnika	411
III. Definicja kasowej metody rozliczeń	412
IV. Rozpoczęcie rozliczania podatku metodą kasową	413
V. Rezygnacja z kasowej metody rozliczeń	414
VI. Zasady rozliczania podatku należnego przy kasowej metodzie rozliczeń	415
VII. Kasowa metoda rozliczeń a otrzymane zaliczki	416
VIII. Transakcje dokonane na pograniczu wyboru/rezygnacji z metody kasowej – rozliczenie podatku należnego	417
IX. Jakich transakcji nie można rozliczyć metodą kasową	418
X. Zasady odliczania podatku naliczonego przy kasowej metodzie rozliczeń	420
XI. Transakcje dokonane na pograniczu wyboru/rezygnacji z kasowej metody rozliczeń – podatek naliczony	421
XII. Dokumentowanie sprzedaży przez podatnika rozliczającego się metodą kasową (szczególne rodzaje faktur)	422
XIII. Podatek naliczony u podatników nabywających towary/usługi od podatników rozliczających podatek metodą kasową	424
Kasy rejestrujące	425
I. Wstęp	425
II. Kasy rejestrujące	426
1. Podstawowe zasady	426
1.1. Sprzedaż podlegająca obowiązkowi ewidencjonowania za pomocą kasy rejestrującej	426
1.2. Podatnik zwolniony podmiotowo z VAT a ewidencja za pomocą kasy rejestrującej	428
1.3. Inne zwolnienia z ewidencji dokonywanej za pośrednictwem kasy rejestrującej 1.3.1. Zwolnienie z uwagi na obrót	431
1.3.2. Zwolnienie z uwagi na udział sprzedaży zwolnionej w stosunku do sprzedaży ogółem	433
1.3.3. Zwolnienie z ewidencji dla podatników opłacających podatek dochodowy w formie karty podatkowej	435
1.3.4. Zwolnienia przedmiotowe z ewidencji dokonywanej poprzez kasę rejestrującą	438
1.4. Czy sprzedaż zwolniona przedmiotowo jest wliczana do sprzedaży zwolnionej podmiotowo	443
1.5. Czynności, których wykonanie bezwzględnie zobowiązuje do rejestracji za pomocą kasy rejestrującej	445

2. Pozostałe zagadnienia związane z kasami rejestrującymi	447
2.1. Najem mieszkania/nieruchomości – paragon, faktura a może rachunek	447
2.2. Sprzedaż na rzecz pracowników a kasa rejestrująca	448
2.3. Moment ewidencji na kasie rejestrującej przy sprzedaży wysyłkowej	451
2.4. Pośrednictwo a kasa rejestrująca	455
2.5. Termin na wystawienie faktury, gdy sprzedaż udokumentowana jest paragonem fiskalnym	457
2.6. Raporty okresowe przy braku sprzedaży	459
2.7. Ulga na zakup kasy rejestrującej	461
2.8. Czy ulga przysługuje jedynie od zakupu pierwszych kas	466
2.9. Zwrot ulgi na zakup kasy rejestrującej	468
2.10. Awaria kasy rejestrującej	470
2.11. Likwidacja kasy rejestrującej	471
2.12. Błędy i ich korekta	472
2.13. Obowiązki podatników posiadających kasę rejestrującą	473
2.14. Sankcja za brak ewidencjonowania sprzedaży przy pomocy kasy rejestrującej	474
2.15. Okres i sposób przechowywania dokumentów kasowych	477
Kaucja	481
I. Czy kaucja gwarancyjna podlega opodatkowaniu VAT	481
II. Kaucja a zaliczka	482
III. Kaucja jako wynagrodzenie za zrealizowaną dostawę/wykonaną usługę	483
Klasyfikacje statystyczne	485
I. Wstęp	485
II. Obowiązujące klasyfikacje statystyczne	486
1. Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług	487
2. Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych	488
3. Nomenklatura Scalona	488
III. Rola klasyfikacji statystycznych w rozliczaniu VAT	489
IV. Klasyfikacja statystyczna i jej wpływ na rozliczanie usług transgranicznych	492
Komis	495
I. Pojęcie i charakterystyka transakcji dokonywanych w ramach komisu	495
II. Wydanie towarów w ramach umowy komisu jako dostawa towarów opodatkowana VAT	496
III. Obowiązek podatkowy	497
IV. Podstawa opodatkowania	498
V. Moment wystawienia faktury	499
1. Stan prawny obowiązujący do 31.11.2008 r.	499
2. Stan prawny obowiązujący od 1.12.2008 r.	500
VI. Komis a system rozliczania marżą	502
VII. Komis samochodowy	504
Kursy waluty	507
I. Wstęp	507
II. Faktury otrzymywane od kontrahentów zagranicznych	509
III. Faktury wystawiane przez podatników	511
IV. Zaliczka	513
V. Kurs waluty na fakturze korygującej	517
VI. Kurs waluty a import towarów	518
VII. Kurs waluty a eksport towarów	519
VIII. Błędny kurs waluty zastosowany przez kontrahenta	520
Leasing	523
I. Wstęp	523
II. Leasing jako dostawa towaru	523
III. Leasing jako świadczenie usług	525

IV. Leasing zwrotny	527
V. Obowiązek podatkowy	528
1. Leasing finansowy	528
2. Leasing operacyjny	529
VI. Podstawa opodatkowania leasingu	530
1. Leasing finansowy	530
2. Leasing operacyjny	532
VII. Sposób dokumentowania oraz stawka VAT właściwa dla leasingu	535
1. Leasing finansowy	535
2. Leasing operacyjny	535
VIII. Cross – border leasing	536
1. Stan prawny obowiązujący do 31.12.2009 r.	536
2. Stan prawny obowiązujący od 1.1.2010 r.	538
IX. Leasing jako wewnątrzspółnotowe nabycie towaru	540
X. Leasing nieruchomości	541
XI. Leasing maszyn	543
XII. Leasing a odliczenie podatku naliczonego	545
1. Leasing finansowy a odliczenia podatku naliczonego	545
2. Leasing operacyjny a odliczenia podatku naliczonego	546
3. Leasing operacyjny samochodu osobowego a prawo odliczenia podatku naliczonego	546
4. Opłaty za zarządzanie i eksploatację a odliczanie podatku naliczonego.	549
5. Wykup przedmiotu leasingu (w tym samochodu) a prawo do odliczenia podatku naliczonego	550
6. Odliczenie podatku naliczonego przy nabyciu przedmiotu leasingu przez leasingodawcę	551
XIII. Przedterminowe rozwiązanie umowy leasingu	553
1. Leasing finansowy	553
2. Leasing operacyjny	553
XIV. Cesja umowy leasingu	554
Likwidacja działalności	557
I. Wstęp	557
II. Likwidacja działalności podmiotów posiadających osobowość prawną	558
III. Likwidacja działalności gospodarczej osób fizycznych, spółek osobowych i spółek cywilnych	560
IV. Likwidacja podatnika podmiotowo zwolnionego z VAT	562
V. Remanent likwidacyjny – towary objęte remanentem	563
VI. Środki trwałe a remanent likwidacyjny	564
VII. Inwestycje w obcych środkach trwałych a remanent likwidacyjny	566
VIII. Obowiązek podatkowy	566
IX. Podstawa opodatkowania	567
X. Zwrot różnicy podatku jaka powstała przy likwidacji działalności gospodarczej	568
XI. Zwolnienie od podatku towarów objętych remanentem likwidacyjnym	572
Magazyn konsygnacyjny	575
I. Instytucja magazynu konsygnacyjnego	575
II. Definicja magazynu konsygnacyjnego	577
III. Definicja prowadzącego magazyn konsygnacyjny	580
IV. Wewnątrzspółnotowe nabycia towarów poprzez magazyn konsygnacyjny – dodatkowe wymogi formalne	580
V. Obowiązek podatkowy względem towarów przemieszczonych do magazynu konsygnacyjnego	581
1. Magazyn konsygnacyjny – WNT	581
2. Magazyn konsygnacyjny – WDT	584

VI. Podstawa opodatkowania i stawka VAT	586
1. Podstawa opodatkowania	586
2. Stawka VAT	587
VII. Obowiązki ewidencyjne	587
1. Zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego	587
2. Obowiązek prowadzenia ewidencji	588
3. Dokumentowanie zdarzeń dotyczących towarów przemieszczonych do magazynu konsygnacyjnego	589
Mały podatnik	591
I. Definicja małego podatnika	591
II. Rozliczanie podatku przez małych podatników	592
1. Kasowa metoda rozliczeń	593
2. Rozliczanie podatku w formie zaliczek	595
Szczególne procedury (marży) przy dostawach towarów używanych, przedmiotów kolekcyjnych, dzieł sztuki i antyków	597
I. Wstęp	597
II. Zastosowanie opodatkowania marży jako procedury szczególnej	598
III. Definicja dzieł sztuki, przedmiotów kolekcyjnych, antyków	600
IV. Definicja towarów używanych	601
V. Marża jako podstawa opodatkowania	602
VI. Jednoczesne stosowanie zasad ogólnych oraz szczególnej procedury marży	604
VII. Zbiorcze ustalanie marży	605
VIII. Samochody rozliczane na zasadach marży	607
1. Nabycie krajowe	607
2. Nabywanie samochodów z zagranicy a rozliczenie podatku na zasadach marży	608
IX. Stawka VAT	610
X. Dokumentacja sprzedaży opodatkowanej na zasadach marży	611
XI. Rozliczanie marżą a kasa rejestrująca	613
Miejsce świadczenia dostawy towarów	615
I. Znaczenie dla transakcji towarowych	615
II. Miejsce świadczenia przy dostawie towarów	616
1. Miejsce świadczenia dostawy towarów wysyłanych lub transportowanych	616
2. Miejsce świadczenia dostawy towarów, które są instalowane lub montowane	618
3. Miejsce świadczenia dostawy towarów niewysyłanych lub nietransportowanych	621
4. Miejsce świadczenia dostaw towarów na pokładach statków, samolotów lub pociągów	624
5. Miejsce świadczenia przy dostawie gazu	625
6. Miejsce opodatkowania dostawy w imporcie towarów	627
7. Miejsce opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towaru	628
8. Dostawy łańcuchowe	630
Miejsce świadczenia usług w transakcjach transgranicznych	633
I. Wstęp	633
II. Definicja siedziby, stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejsca zamieszkania podatnika	634
III. Stan prawny do 31.12.2009 r.	635
1. Miejsce świadczenia (kraj opodatkowania) – zasada ogólna	635
2. Kraj opodatkowania usług związanych z nieruchomościami	636
3. Usługi opodatkowane w miejscu ich wykonania	637
3.1. Usługi kultury, sztuki, edukacji, sportu, rozrywki i podobne do tych usług	638
3.2. Usługi szkolenia a usługi organizacji szkolenia – miejsce świadczenia	638
3.3. Targi i wystawy – zasady rozliczenia transakcji	640
3.4. Miejsce opodatkowania usług transportowych	640

3.5. Usługi na ruchomym majątku rzeczowym	642
3.6. Kraj opodatkowania usług niematerialnych	643
3.7. Kraj opodatkowania usług doradczych i prawniczych	645
3.8. Kraj opodatkowania usług reklamowych	646
3.9. Kraj opodatkowania najmu maszyny	648
3.10. Samochód wynajęty w trakcie delegacji pracownika	648
3.11. Świadczenie usług telekomunikacyjnych i telewizyjnych	649
3.12. Usługi pośrednictwa a rozliczenie podatku – pośrednictwo w dostawie towarów	650
3.13. Usługi pośrednictwa a rozliczenie podatku – pośrednictwo w świadczeniu usług	652
IV. Stan prawny od 1.1.2010 r.	655
1. Dyrektywa Rady 2008/8/WE z 12.2.2008 r. zmieniająca Dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do miejsca świadczenia usług	655
2. Usługobiorca jako podatnik	656
3. Usługi świadczone na rzecz podatników (tzw. obrót profesjonalny)	657
4. Usługi świadczone dla stałego miejsca prowadzenia działalności podatnika ..	659
5. Usługi świadczone na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej	660
6. Usługi nabywane/świadczone na cele osobiste lub potrzeby pracowników ...	661
7. Usługi transportu pasażerów	662
8. Usługi wynajmu środków transportu	663
9. Miejsce świadczenia usług restauracyjnych oraz cateringowych	664
10. Miejsce świadczenia usług turystycznych	664
11. Miejsce świadczenia usług związanych z nieruchomościami	665
12. Usługi wstępu na imprezy kulturalne, artystyczne, sportowe, naukowe, edukacyjne	666
13. Usługi wykonywane przez pośredników działających w imieniu i na rzecz osób trzecich	667
Nieruchomości	669
I. Wstęp	669
II. Rodzaje nieruchomości oraz ich klasyfikacja	669
III. Nieruchomości gruntowe i zasady opodatkowania ich sprzedaży	672
1. Dostawa gruntów (działek ewidencyjnych) objętych jedną księgą wieczystą ..	672
2. Dostawa gruntu niezabudowanego	672
2.1. Przeznaczenie gruntu – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, decyzja WZiZT, ewidencja gruntów i budynków	672
2.2. Sposób opodatkowania dostawy gruntu niezabudowanego	673
2.3. Dostawa gruntu zabudowanego	675
2.4. Sprzedaż gruntu przez osobę fizyczną	676
2.5. Sprzedaż gruntu przez przedsiębiorcę (podatnika VAT)	678
2.6. Oddanie gruntu w zamian za odszkodowanie	678
2.7. Użytkowanie wieczyste – dostawa towaru czy świadczenie usługi	679
IV. Budynki i lokale – zasady opodatkowania ich sprzedaży	679
1. Stawka VAT przy sprzedaży budynków i lokali – stan prawny do 31.12.2008 r. ...	679
2. Stawka VAT przy sprzedaży budynków i lokali – stan prawny od 1.1.2009 r. ...	681
2.1. Zwolnienie z opodatkowania	681
2.2. Stawka preferencyjna	686
3. Podstawa opodatkowania przy sprzedaży budynków i lokali	687
4. Moment powstania obowiązku podatkowego przy dostawie budynków, budowli oraz lokali	689
5. Sprzedaż gruntu, na którym są posadowione budynki o różnym przeznaczeniu	690
6. Sprzedaż nieukończonych budynków lub budowli	690
Nowy środek transportu	693
I. Definicja i cechy nowych środków transportu	693

II. Wewnętrzzwspólnotowe nabycie nowych środków transportu	698
1. Przepisy Dyrektywy VAT	698
2. Polskie przepisy o podatku od towarów i usług	698
III. Wewnętrzzwspólnotowe nabycie nowego środka transportu – model opodatkowania	700
1. Nabycie dokonane przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej	700
1.1. Uwagi ogólne	700
1.2. Obowiązek podatkowy, zapłata podatku oraz złożenie deklaracji	701
1.3. Podstawa opodatkowania	701
1.4. Zaświadczenie potwierdzające uiszczenie podatku	702
2. Nabycie dokonane przez podatnika VAT	702
2.1. Obowiązek podatkowy	702
2.2. Deklaracja podatkowa	702
2.3. Zapłata podatku	703
2.4. Podstawa opodatkowania oraz faktura wewnętrzna	704
2.5. Ujęcie transakcji w deklaracji podatkowej	704
2.6. Prawo do odliczenia VAT naliczonego	704
IV. Wewnętrzzwspólnotowa dostawa nowego środka transportu	705
1. Sprzedaż nowego środka transportu przez podatnika VAT	705
1.1. Uwagi ogólne	705
1.2. Sprzedaż na rzecz podatnika podatku od wartości dodanej	705
1.3. Sprzedaż na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej	707
1.3.1. Podstawowe informacje	707
1.3.2. Dokument wywozu	708
1.3.3. Oświadczenie nabywcy	709
2. Wewnętrzzwspólnotowa dostawa nowego środka transportu – model opodatkowania, gdy sprzedawcą jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej	710
2.1. Uwagi ogólne	710
2.2. Składanie deklaracji podatkowej oraz moment powstania obowiązku podatkowego	711
2.3. Prawo do odliczenia (zwrotu) podatku naliczonego w sytuacji, gdy sprzedawca dokonuje dostawy nowego środka transportu w sposób okazjonalny	712
Numer VAT UE	715
I. Wstęp	715
II. Rejestracja podatnika dla potrzeb transakcji wspólnotowych (numer VAT UE)	715
III. Wykreślenie z rejestru VAT UE	718
IV. Potwierdzenie numeru NIP UE kontrahenta	719
V. Obowiązek posługiwania się numerem VAT UE	719
Obowiązek podatkowy	723
I. Wstęp	723
II. Obowiązek podatkowy	723
1. Zasady ustalania	723
1.1. Definicja i regulacje prawne dotyczące instytucji obowiązku podatkowego	723
1.2. Dostawa towarów oraz świadczenie usług	724
1.3. Sprzedaż na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej	728
1.4. Sprzedaż na rzecz przedsiębiorców	730
1.5. Faktura przed dostawą lub wykonaniem usługi – kiedy rozpoznać obowiązek podatkowy	730
1.6. Brak faktury lub faktura wystawiona z opóźnieniem a moment powstania obowiązku podatkowego	732
1.6.1. Liczenie terminu powstania obowiązku podatkowego	733

1.7. Obowiązek podatkowy przy częściowym wykonaniu usługi	734
1.8. Wydanie partii towaru a obowiązek podatkowy	735
1.9. Szczególny moment powstania obowiązku podatkowego – jakich transakcji dotyczy	736
1.9.1. Dostawa budynków, budowli i lokali	739
1.9.2. Ustanowienie oraz zbycie użytkownika wieczystego gruntu	742
1.9.3. Media a obowiązek podatkowy	744
1.9.3.1. Refaktura mediów	746
1.9.4. Usługi transportowe i spedycyjne – moment powstania obowiązku podatkowego	748
1.9.4.1. Refakturowanie usług transportowych i spedycji	754
1.9.5. Usługi budowlane a obowiązek podatkowy	756
1.9.6. Najem, dzierżawa leasing i inne podobne usługi	760
1.9.6.1. Jaki termin powstania obowiązku podatkowego przyjąć w sytuacji gdy terminy płatności określone w umowie i na fakturze są różne (najem)	763
1.9.6.2. Termin powstania obowiązku podatkowego, gdy podatnik zapomniał o wystawieniu faktury VAT (najem)	764
1.9.6.3. Zmiana terminu płatności, gdy zaległość rozłożono na raty (najem)	765
1.9.6.4. Najem powierzchni reklamowej a moment powstania obowiązku podatkowego	766
1.9.6.5. Najem powierzchni pod bankomat lub automat z napojami	769
1.9.6.6. Najem samochodu bez kierowcy a z kierowcą, najem maszyny budowlanej z operatorem lub bez niego	770
1.9.6.7. Usługi magazynowania	772
1.9.7. Dostawa oraz drukowanie gazet, magazynów, czasopism i książek	773
1.9.8. Sprzedaż złomu	774
1.9.9. Udzielanie licencji, sprzedaż praw autorskich, patentów itp.	776
1.9.10. Sprzedaż towarów za pośrednictwem serwisów internetowych a obowiązek podatkowy	778
1.9.11. Obowiązek podatkowy w dostawach realizowanych za pośrednictwem komisów	779
1.10. Zaliczka a moment powstania obowiązku podatkowego	780
1.10.1. Kiedy zaliczka nie jest zaliczką	782
1.10.2. Otrzymanie zapłaty od podmiotu innego niż nabywca towaru/usługi	783
1.10.3. Czy zadatek rodzi obowiązek podatkowy w VAT	784
1.10.4. Kaucja a obowiązek podatkowy	785
1.10.5. Zaliczka wpłacana na poczet mediów a obowiązek podatkowy	789
1.11. Pozostałe zasady w zakresie ustalenia momentu rozpoznania obowiązku podatkowego	790
1.11.1. Obowiązek podatkowy w usłudze pożyczki	790
1.11.2. Obowiązek podatkowy w usługach ubezpieczenia	791
1.11.3. Usługi ciągłe a moment powstania obowiązku podatkowego	792
1.11.4. Darowizny a obowiązek podatkowy	795
1.12. Skutki wcześniejszego rozpoznania momentu powstania obowiązku podatkowego	796
Obrót	799
Odliczenie częściowe podatku naliczonego	803
I. Wstęp	803
II. Kto ma obowiązek podatek naliczony odliczać częściowo	804
III. Sposób ustalenia proporcji/struktury odliczania podatku naliczonego	809
IV. Czynności wliczane do obrotu stanowiącego podstawę obliczania struktury	810
V. Licznik	811

VI. Wartości niematerialne i prawne	814
VII. Mianownik	814
VIII. Czynności wykonywane w sposób sporadyczny	815
IX. Proporcja a dotacje	818
X. Czynności niepodlegające opodatkowaniu (poza VAT) a proporcja odliczenia	820
XI. Proporcja obliczana w uzgodnieniu z naczelnikiem urzędu skarbowego	825
XII. Wyliczona proporcja wynosi ponad 98% lub mniej niż 2%	825
XIII. Korekta kwoty odliczonego strukturą podatku naliczonego	827
1. Zasady ogólne	829
2. Korekta środków trwałych, których wartość początkowa nie przekracza 15 000 zł	830
3. Korekta środków trwałych, których wartość początkowa przekracza 15 000 zł	830
4. Korekta nieruchomości	833
5. Użytkowanie wieczyste a korekta podatku naliczonego	834
6. Sprzedaż w okresie korekty	834
XIV. Zmiana przeznaczenia towaru	837
XV. Zmiana przeznaczenia nieruchomości	838
XVI. Zmiana przeznaczenia środka trwałego, którego wartość początkowa wynosi powyżej 15 000 zł	838
XVII. Zmiana przeznaczenia środka trwałego, którego wartość początkowa wynosi mniej niż 15 000 zł	839
XVIII. Zmiana przeznaczenia towarów handlowych	839
XIX. Kradzież towaru a podatek naliczony	840
XX. Zbycie przedsiębiorstwa a korekta podatku naliczonego	842
XXI. Korekta podatku naliczonego a podatek dochodowy	843
Odliczenie podatku naliczonego	845
I. Wstęp	845
II. Prawo do odliczenia a zasada neutralności	847
1. Wykorzystanie towaru/usługi do wykonywania czynności opodatkowanych ..	848
2. Wykorzystanie towaru/usługi do wykonywania czynności niepodlegających opodatkowaniu a odliczenie VAT	850
III. Podmioty wyłączone z odliczenia	850
IV. Dokumenty dające prawo do odliczenia	851
1. Faktura VAT a prawo do odliczenia	852
2. Faktura wewnętrzna a prawo do odliczenia	853
3. Dokument celny i deklaracja importowa a prawo do odliczenia	854
V. Moment dokonania odliczenia	856
1. Moment podstawowy – zakupy krajowe i import towarów	856
2. Modyfikacje podstawowego momentu odliczenia podatku	858
2.1. WNT, import usług, dostawa dla której podatnikiem jest nabywca	859
2.2. Nabycie mediów	861
2.3. Faktura VAT-MP a odliczenie podatku	862
2.4. Spis z natury	863
2.5. Stosowanie procedury celnej uproszczonej	863
3. Dwa kolejne okresy rozliczeniowe	863
4. Odroczenie odliczenia do czasu wykonania usług/nabycia prawa do rozporządzenia towarem jak właściciel	865
5. Odliczenie przy uiszczeniu zaliczki	868
6. Korekta deklaracji VAT-7	870
7. Przedawnienie a odliczenie podatku naliczonego	871
8. Duplikat a moment odliczenia podatku naliczonego	872
9. Faktury korygujące	874
9.1. Moment odliczenia podatku w przypadku otrzymania faktur korygujących „in minus”	874
9.1.1. Stan prawny obowiązujący do 30.11.2008 r.	874
9.1.2. Stan prawny obowiązujący od 1.12.2008 r.	875

9.2. Moment odliczenia VAT w przypadku otrzymania faktur korygujących „in plus”	876
9.2.1. Stan prawny obowiązujący do 30.11.2008 r.	876
9.2.2. Stan prawny obowiązujący od 1.12.2008 r.	877
VI. Podatek naliczony, gdy błędnie przeliczono kurs waluty	878
VII. Narady pracownicze a odliczenie podatku naliczonego	879
VIII. Imprezy integracyjne dla pracowników a prawo do odliczenia podatku naliczonego	880
IX. Świąteczne paczki a prawo do odliczenia podatku naliczonego	882
X. Wydatki na związki zawodowe	883
XI. Czy można odliczać VAT od biletów PKP, PKS oraz autobusów miejskich	883
XII. Podróże służbowe – odliczenie VAT od zakupu przejazdu autostradą oraz usługi parkingowej	885
XIII. Odzież dla pracowników a prawo do odliczenia podatku naliczonego	886
XIV. Zwrot kwoty brutto kosztu naprawy pojazdu przez ubezpieczyciela a odliczenie podatku	887
XV. Zawieszenie działalności gospodarczej a odliczanie VAT	888
XVI. Inwestycje w obcym środku trwałym a prawo do odliczenia podatku naliczonego	889
XVII. Kradzież lub zniszczenie towaru a prawo do odliczenia	890
XVIII. Prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zakupie towarów sfinansowanych z dotacji otrzymanej z urzędu pracy	892
XIX. Ograniczenia w odliczeniu podatku naliczonego	893
1. Import usług, w związku z którymi zapłata następuje do tzw. rajów podatkowych	895
2. Prawo do odliczenia a wydatki niestanowiące kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym	897
3. Chcesz odliczyć podatek – musisz posiadać dowody wykonania usługi	898
4. Usługi noclegowe i gastronomiczne	900
5. Prawo do odliczenia VAT z faktury niezawierającej pełnej nazwy firmy.	902
6. Faktura wystawiona przez podmiot nieistniejący bądź nieuprawniony	903
7. Faktura wystawiona przez podmiot niezarejestrowany	905
8. Faktura otrzymana przez podmiot niezarejestrowany dla celów VAT	906
9. Gdy kwota podatku na oryginale faktury jest różna od kwoty wykazanej na jej kopii	907
10. Transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu lub korzysta ze zwolnienia od podatku	908
11. Błędna stawka podatku a odliczenie podatku naliczonego	908
12. Prawo do odliczenia gdy wystawiono więcej niż jedną fakturę dokumentującą tę samą sprzedaż	909
13. Faktura stwierdza czynności, które nie zostały dokonane	910
14. Faktura podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością	913
15. Darowizna z importu a podatek naliczony	914
XX. Zakończenie działalności a prawo do odliczenia podatku naliczonego	915
Opakowania zwrotne	917
I. Wstęp	917
II. Opakowania zwrotne bez pobrania kaucji	918
III. Opakowania zwrotne za pobraniem kaucji	921
1. Zwrot opakowań (zwrotnych) do sprzedawcy	922
2. Brak zwrotu opakowań (zwrotnych) do sprzedawcy	922
IV. Opakowania zwrotne a kasa rejestrująca	924
Paliwo	927
I. Paliwo a Dyrektywa VAT	927
II. Sprzedaż paliwa jako wyrobu akcyzowego	928
III. Wewnątrzspółnotowa dostawa paliwa	928
IV. Paliwo przywożone do Polski w baku środka transportu	929